

DIGITAL PRAKTIKDAG I SPECIALISTEXAMEN EN KRISLÖSNING UNDER PANDEMIN 2020-2021

Smittsituationen är nu kring årsskiftet 2020/2021 sådan att det blir nödvändigt att kunna ha digitala praktikdagar för specialistexamen. Det har prövats vid Mitt-i-ST, där praktikdagarna under hösten 2020 huvudsakligen genomförts digitalt, och det har fungerat godtagbart. De första tjugo utvärderades med frågor till både värderare och ST-läkare.

För närvarande, från januari 2021 och tills vidare, gäller därför att praktikdagen vid specialistexamen kan göras på tre sätt:

1. **Digital praktikdag** enligt instruktion nedan.

2. **Halvdigital praktikdag**, där samtliga patientmöten är på video, men samtalen mellan examinator och examinand samt med handledare och chef hålls på plats med adekvat skyddsutrustning och i lokaler som är smittsäkra, till exempel i ett tillräckligt stort konferensrum.

3. **Vanlig praktikdag** där värderaren besöker examinanden på vårdcentralen när smittläget medger. Folkhälsomyndighetens råd och rekommendationer ska följas. Om du väljer alternativ 2 eller 3, tänk på:

- Har du några riskfaktorer för Covid-19 (hälsotillstånd, ålder 70+)?
- Hur kan du resa till och från ST-läkarens vårdcentral på ett coronasäkert sätt?
- Har vårdcentralen tillräcklig smittsäkerhet? (Kolla med ST-läkaren hur det fungerar hos dem).
- Kontrollera på Folkhälsomyndighetens hemsida vad som är senaste råd och rekommendationer. Det ändras ganska ofta.

INSTRUKTION FÖR DIGITAL PRAKTIKDAG

Video spelas in enligt instruktionen för video i bilaga 2, 3 och 4 med följande ändringar: Det ska vara inspelningar **från 6-10 patientmöten** (eller det antal värderaren och examinanden kommer överens om). **Obs!** Det är särskilt viktigt vid en digital praktikdag att inspelningarna innehåller **hela mötet** inklusive status och avslutande samtal mellan läkare och patient. Vänd bort kameran vid intimare delar av undersökningen men stäng inte av ljudet. Om det blir avbrott, t ex för lab, sätt på kameran igen när patienten kommer tillbaka.

Inspelningarna läggs över på usb-sticka, om möjligt krypterad. USB-minnen med krypteringsmöjlighet finns hos alla försäljare av datortillbehör. Den skickas väl förpackad i **rekommenderat brev**. Journalkopior från dessa patientmöten (med namn och personnummer bortklippta) ska bifogas i brevet. Examinanden ska ha tillgång till egen sparad kopia av inspelningarna att kunna ta fram och se under praktikdagen.

Praktikdagens fysiska möte ersätts av digital kommunikation med Skype, Zoom, Teams eller liknande. Använd om möjligt en teknisk lösning som minst en av er har vana vid och som är lättillgänglig. Ofta har mottagningen en version som examinanden är bekant med. Det är bra att prova innan, så man vet att det kommer att fungera för båda parter under praktikdagen. Pauser behöver läggas in – man orkar inte prata flera timmar i sträck.

Ett sätt att ge examinator en glimt av mottagningen är att spela in en kort video som visar hur den ser ut, eller att skicka foton från reception, väntrum, arbetsrum, personalutrymmen, osv.

Vid en vanlig praktikdag tillbringar examinator 6-7 timmar på mottagningen. Vid en digital praktikdag har en del av det arbetet, medsittning vid patientbesök, redan genomförts genom att examinator har sett samtliga patientbesök i förväg. Sammanlagda tiden för videosamtal kan därför vara kortare än så. Tiden behöver delas upp med rejält tilltagna pauser. Den kan också fördelas över mer än en dag.

Den digitala praktikdagen innehåller:

- Inledande samtal.
- Samtal om de enskilda patientmötena, men utan att patientens namn eller andra tydligt identifierande detaljer nämns.
- Samtal om de övriga delarna av examen – portfölj, uppsats, skriftligt prov.
- Samtal mellan examinator och examinand, samt samtal där även handledare och chef deltar.
- Avslutande samtal mellan examinator och examinand.

Obs! Examinator och examinand kan komma överens om anpassningar betingade av rådande förhållanden.

NÅGRA TIPS FÖR SAMTALEN:

Samtalen ska beröra alla delar av den allmänmedicinska kompetensen.

Angående patientmötena: Det är inte nödvändigt att prata i detalj om varje inspelning. Välj gemensamt några få konsultationer att titta närmare på. Det är bra att ha till hands noteringar gjorda när man i förväg såg videospelningarna.

Ett sätt att granska en inspelning är att examinator och examinand på var sitt håll samtidigt startar en patientvideo, stoppar när det behövs, och fortsätter stegvis på det sättet.

Ett annat sätt, som mer ansluter till villkoren vid en vanlig praktikdag, är att examinator och examinand ser en video på varsitt håll i slutet av en fika- eller lunchpaus, och sedan pratar om vad som hände under patientmötet. Normalt pratar man ju om patientmötet efter att det är avslutat, inte medan det pågår.

HUR GICK DET?

Eftersom digital eller halvdigital praktikdag är en nyhet och en krislösning, så vill vi som är ansvariga för examen gärna veta hur ni gjorde och hur det fungerade.

2020-12-28 Karin Lindhagen
karin.lindhagen@sfam.se